

(Schotel)antennes

Wanneer bouwvergunningsvrij, wanneer een bouwvergunning nodig?

Voor het goed kunnen ontvangen van TV- of radiozenders is een antenne nodig. In de meeste gevallen is het toegestaan om een antenne of een schotelantenne zonder bouwvergunning te plaatsen. Om de veiligheid van u zelf en van omwonenden te waarborgen en omdat rekening gehouden moet worden met inpassing in de omgeving worden hieraan wel enkele voorwaarden gesteld. In deze brochure leest u meer over de voorwaarden die gelden voor het bouwvergunningsvrij en bouwvergunningplichtig plaatsen van (schotel)antennes zoals die per 1 januari 2003 gelden.

Welke antennes worden onderscheiden?

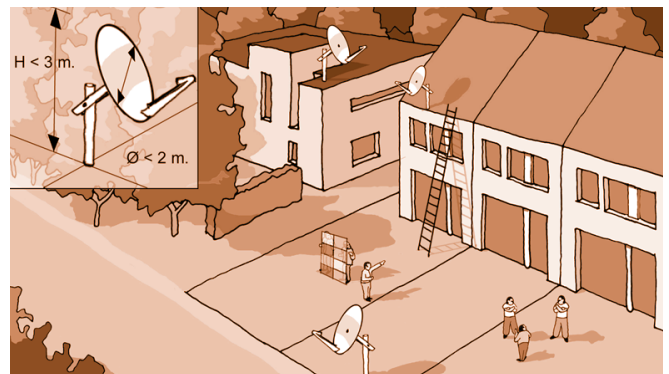
In de regelgeving rondom het bouwvergunningsvrij plaatsen van antennes wordt onderscheid gemaakt tussen een aantal soorten antennes:

- Antennes ten behoeve van mobiele telecommunicatie. Dit betreft de zogenaamde GSM-antennes.
- C2000 antennes. Dit zijn antennes ten behoeve van de communicatie tussen hulpdiensten, zoals politie, brandweer en ambulances.
- Overige antennes. Onder deze categorie vallen schotelantennes en andere antennes voor de ontvangst van radio of TV-signalen en sprietantennes, zoals bijvoorbeeld voor 27 MC zendinstallaties ('bakkies').

In deze brochure wordt met name ingegaan op de laatste categorie antennes. Daar waar in het vervolg van deze brochure gesproken wordt over antennes, wordt deze categorie antennes bedoeld.

De voor- en achterkant-benadering

Belangrijk is waar u een antenne wilt plaatsen. In de regel geldt dat alles wat grenst aan de openbare ruimte (weg of groen), zoals de voorkant en bij hoekwoningen de zijkant van de woning, een grotere invloed heeft op de directe omgeving dan bouwwerken die aan de achterkant worden gebouwd. Daarom mag een antenne meestal niet bouwvergunningsvrij op het voorerf (voor of aan de voorgevel) worden geplaatst.

In deze gevallen mag u bouwvergunningsvrij een schotelantenne plaatsen.

Geen bouwvergunning nodig

Als u bouwvergunningsvrij een antenne wilt plaatsen moet dit aan de volgende voorwaarden voldoen:

1. de antenne moet achter het voorerf worden geplaatst. Antennes kunnen dus niet bouwvergunningsvrij in de voortuin of aan de voorgevel worden geplaatst. Plaatsing op een inpandig balkon aan de voorkant is zonder bouwvergunning ook niet toegestaan.
2. als u een schotelantenne wilt plaatsen dan moet deze antenne:
  - a. een doorsnede hebben die minder is dan 2 meter
  - b. inclusief de drager, lager zijn dan 3 meter (vanaf de voet gemeten)⁽¹⁾.
3. gaat het om een ander soort antenne dan moet de hoogte (inclusief een eventuele antenedrager) minder zijn dan 5 meter⁽¹⁾.
4. de antenne mag niet geplaatst worden bij een monument of in een door het Rijk aangewezen beschermd stads- of dorpsgezicht.

⁽¹⁾ ZIE ONDER HET KOPIE: 'BEPALING VAN DE HOOGTE VAN EEN ANTENNE' OP DE VOLGENDE PAGINA.

Alleen als voldaan wordt aan *alle* genoemde voorwaarden mag u de antenne zonder bouwvergunning plaatsen. Deze voorwaarden gelden ook als u bouwvergunningsvrij iets wilt veranderen aan uw bestaande antenne.

- Als de antenne of antenne met drager aan de gevel is bevestigd, dan wordt de (gezamenlijke) hoogte gemeten vanaf het punt waar de antenne boven het dak komt.

Bepaling van de hoogte van een antenne

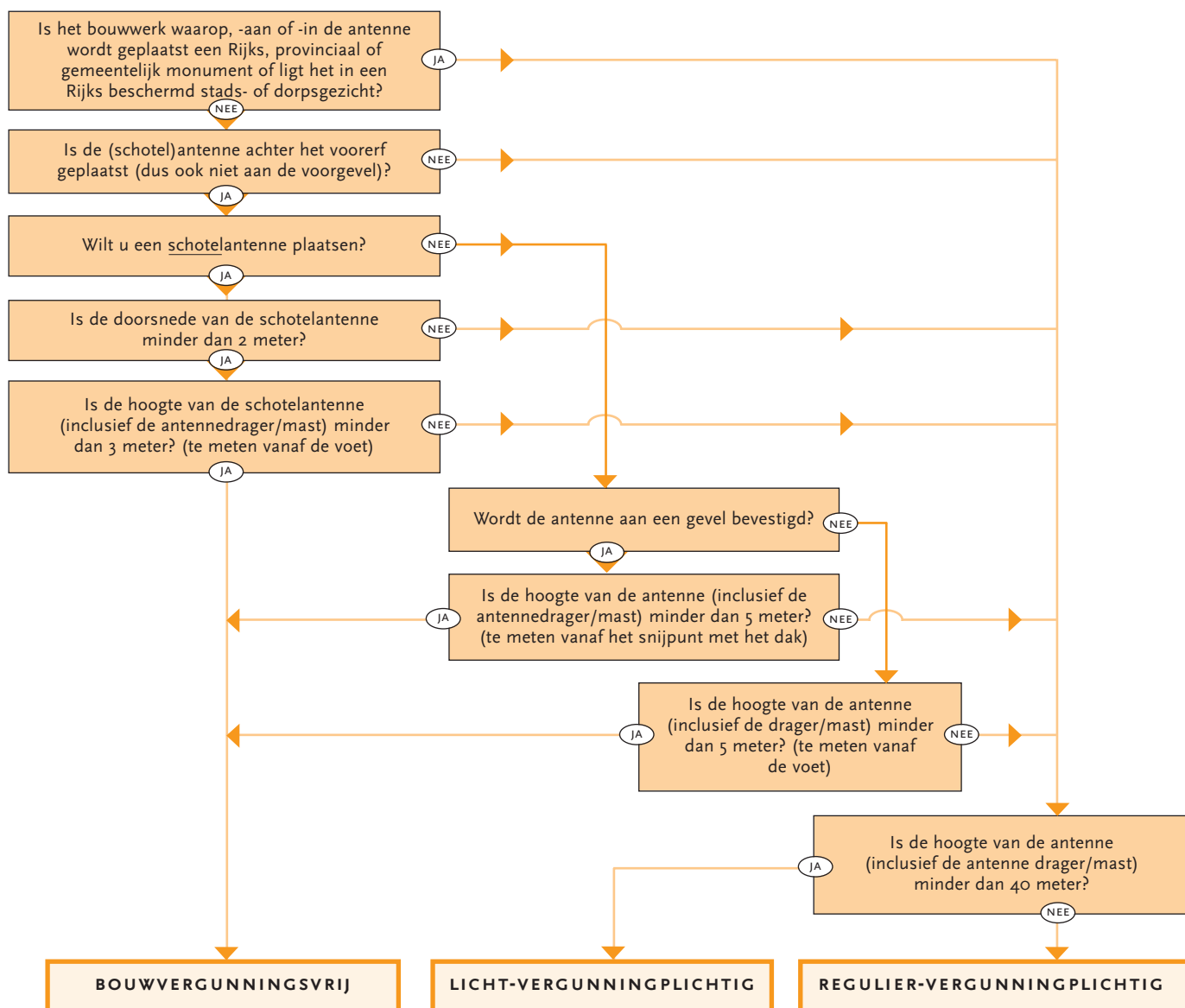
- U moet de hoogte van een antenne meten vanaf de voet van de antenne.
- Als de antenne op een antennedragers (bijvoorbeeld een mast waaraan de antenne is bevestigd) staat, dan is de gezamenlijke hoogte van drager en antenne. Deze wordt gemeten vanaf de voet van de antennedragers.

Wel een bouwvergunning nodig

Als uw plannen voor het plaatsen van een antenne niet voldoen aan alle hierboven genoemde voorwaarden, moet u een lichte-bouwvergunning aanvragen.

Ga alvast zelf na of u een vergunning nodig heeft

Wilt u een antenne plaatsen? Doorloop de stappen uit het schema en ontdek óf en zo ja, welke bouwvergunning u nodig heeft:

Wanneer zijn GSM-antennes en C2000 installaties bouwvergunningsvrij?

C2000 installaties worden in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken gebouwd en mogen altijd zonder bouwvergunning worden gebouwd. De reden hiervoor is dat deze antennes specifiek bedoeld zijn voor de communicatie tussen hulpdiensten en bijvoorbeeld bij de rampenbestrijding onmisbaar zijn.

GSM-antennes mogen alleen onder bepaalde voorwaarden bouwvergunningsvrij worden gebouwd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen kleine GSM-antennes (kleiner dan een halve meter) en grotere antennes (tot 5 meter hoog). Met name bij de grotere antennes zijn de voorwaarden zodanig geformuleerd dat deze antennes vanaf de openbare weg zo min mogelijk zichtbaar zijn. Meer informatie over het bouwvergunningsvrij plaatsen van GSM-antennes kunt u vinden op www.antennebureau.nl of opvragen via 0900-ANTENNE (0900-2683663).

Wat is bouwvergunningsvrij bouwen?

Als uw bouwplan voldoet aan de voorwaarden voor bouwvergunningsvrij bouwen mag u zonder bouwvergunning bouwen. De regels in het bestemmingsplan, de gemeentelijke bouwverordening en in principe ook de gemeentelijke welstandseisen zijn in dat geval niet van toepassing. De regels met betrekking tot onder meer veiligheid en gezondheid uit het Bouwbesluit en het burendrecht zoals vastgelegd in het Burgerlijk Wetboek gelden echter wel. Als u gaat (ver)bouwen moet u er zelf voor zorgen dat u aan deze regels voldoet.

Monumenten

Plaatst u de antenne in, op, aan of bij een monument dat door het Rijk, de provincie of de gemeente is aangewezen of in een door het Rijk aangewezen beschermd stads- of dorpsgezicht, dan mag dat nooit bouwvergunningsvrij. Voor bouwvergunningsvrije bouwwerken is dan altijd toch een bouwvergunning nodig.

Bestemmingsplan

In het bestemmingsplan legt de gemeente regels vast voor de ruimtelijke ordening. Deze plannen zijn bindend voor u als burger. Daar staat precies in welke bestemming de grond heeft, bijvoorbeeld woningbouw, industrie, winkels, recreatie of kantoren. Die verschillende bestemmingen staan op een kaart aangegeven. Het plan geeft ook bouw- en gebruiksvoorschriften die bij de verschillende bestemmingen horen.

Uw bouwplan moet in principe altijd passen binnen het bestemmingsplan van uw gemeente. Wanneer u iets (ver)bouwt dat bouwvergunningsvrij is gelden echter alleen de voorschriften uit het bestemmingsplan met betrekking tot het gebruik. Wanneer u het gebouwde na uitvoering van de bouwplannen wilt gaan gebruiken voor een doel dat op grond van het bestemmingsplan niet is toegestaan moet u hier, ook al betreft het een in principe bouwvergunningsvrij bouwwerk, vrijstelling van het bestemmingsplan voor aanvragen.

Welstand

De gemeente mag een licht-bouwvergunningplichtig bouwplan zelf aan 'redelijke eisen van welstand' toetsten of het bouwplan voorleggen aan de welstandscommissie of stadsbouwmeester. Bij een regulier-bouwvergunningplichtig bouwwerk is het advies van de welstandscommissie of de stadsbouwmeester verplicht.

Bij de toets aan de welstandseisen wordt gekeken of de vorm en het materiaal- en kleurgebruik van het bouwwerk binnen de directe omgeving past. Om u als burger vooraf zoveel mogelijk duidelijkheid te geven, moet de gemeente in een welstandsnota zo concreet mogelijke welstandseisen aangeven. Iedere gemeente moet haar welstandsnota uiterlijk 1 juli 2004 vastgesteld hebben. Tot die tijd hoeft de welstandsbeoordeling nog niet op een welstandsnota gebaseerd te zijn.

Bouwvergunningsvrije bouwwerken worden niet preventief getoetst aan redelijke eisen van welstand. Voor uitzonderingsgevallen is echter een zogenoemde 'excessenregeling' ingesteld, want men kan bouwsels maken die 'in ernstige mate in strijd zijn met redelijke eisen van welstand'. En wel zodanig dat de gemeente zich genoodzaakt voelt om in te grijpen. De eigenaar wordt dan verzocht het uiterlijk van het bouwsel aan te passen, ondanks het feit dat het bouwvergunningsvrij is.

Bouwbesluit: hoe te bouwen

Waar u bij het bouwen of verbouwen aan moet voldoen, staat in het Bouwbesluit. In het Bouwbesluit staan de minimumeisen op technisch gebied die voor heel Nederland gelden. Ze staan garant voor uw veiligheid en gezondheid en houden rekening met het milieu en het gebruikscomfort.

Of u nu volgens een reguliere-bouwvergunning, een lichte-bouwvergunning of bouwvergunningsvrij bouwt: uw bouwwerk moet altijd voldoen aan het Bouwbesluit. Daarvoor draagt u zelf de verantwoordelijkheid. Uw gemeente, aannemer of bouwadviseur kan u hier meer over vertellen.

- Publicatie van:
- Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
- Centrale Directie Communicatie
- Rijnstraat 8
- 2515 XP Den Haag
- www.vrom.nl

010948/09-02 23279/211

Verplicht rekening houden met uw burens

Behalve de regels rondom het bouwen heeft u ook te maken met het zogeheten burensrecht, dat in het Burgerlijk Wetboek is geregeld. Daarmee is feitelijk niets anders vastgelegd dan de gebruikelijke omgangsvormen. Ze geven u (wettelijk) houvast als u er met de burens niet uitkomt.

Het belangrijkste advies is om eerst met uw burens te overleggen, ze in te lichten over uw voorgenomen bouwplannen. In veel gevallen wordt u het dan eens - wellicht na een kleine aanpassing van uw plan.

Wat betekent een bouwvergunning voor u?

Als u een bouwvergunning nodig heeft voor het plaatsen van een antenne, dan zal dit in de meeste gevallen een lichte-bouwvergunning zijn. Bij een aanvraag voor een lichte-bouwvergunning wordt de volgende procedure doorlopen:

Stap 1 U dient uw bouwplan in bij de gemeente op een standaard formulier volgens standaard indieningsvereisten.

Vraag uw gemeente hiernaar of haal het formulier van internet (www.vrom.nl/woningwet). In de bijlage bij het aanvraagformulier staat welke stukken u mee moet leveren.

Stap 2 Blijkt dat er nog stukken ontbreken na indiening van uw plan, dan moet u dat binnen vier weken van de gemeente horen. De gemeente zal aangeven binnen welke termijn u de ontbrekende stukken alsnog kunt aanleveren (de maximale termijn hiervoor is vier weken). Hoort u binnen vier weken na indiening van uw aanvraag op dat punt niets van de gemeente, dan kunt u er van uitgaan dat uw aanvraag compleet is.

Stap 3 De gemeente beoordeelt uw plan met name op zijn ruimtelijke kwaliteit volgens de voorschriften van het bestemmingsplan en de stedenbouwkundige voorschriften van de bouwverordening en de welstandsvoorschriften. Het plan wordt voorts op constructieve veiligheid getoetst volgens de technische minimumeisen uit het Bouwbesluit.

Stap 4 De gemeente geeft u binnen zes weken uitsluitel of u wel of niet een lichte-bouwvergunning krijgt.

Vraag het uw gemeente

Naast een bouwvergunning kunt u bij het (ver)bouwen ook te maken krijgen met andere vergunningen. Zo heeft u wellicht geen bouwvergunning nodig, maar bijvoorbeeld wél een monumentenvergunning. Het is daarom verstandig bij ieder bouwplan contact op te nemen met uw gemeente.

Meer informatie

Deze folder is er één uit een serie folders over veelvoorkomende bouwwerken. Ook bestaat er een algemene publieksbrochure over (ver)bouwzaken aan uw woning. Vraag uw gemeente ernaar of kijk op de internetsite van het ministerie van VROM (www.vrom.nl/woningwet).

